

El reflex d'Ada

Un relat de: [Biel Martí](#)

Cau una pluja d'aquelles que sembla que no caigui, que es sosté a l'aire i es desplaça horitzontalment, de les que et fa pensar que no cal paraigües i al cap de poca estona estàs calat fins la medul·la. L'espai verd que s'obre davant meu deixa anar un preciós color acompanyat de l'olor perfecta de gespa i terra mullades. Una plana uniforme esquitxada per làpides pàl·lides que guarden forats que tapen caixes que tanquen morts. I és curiós com tot allò contribueix a la tristor del moment. Cada dia que s'enterra a algú a qui aprecies hauria de fer mal dia, em sembla injust el bon temps a les males cares. Les campanes toquen la seva melodia de mort, lenta i greu. Ella no volia això, no volia un enterrament, però el té. Al meu costat els gossos s'inquieten: el mastí lleonès, més vell i savi, deixa anar un lladruc que sembla un plor i el pastor alemany, encara jove, borda amb estrident protesta. La família em mira, ells al voltant de la tomba que aviat quedarà amagada entre la sorra mullada i jo a uns quants metres, amb els seus gossos. No deuen entendre què faig jo amb ells, per què ella me'ls va deixar a mi, a un desconegut conegut o a un conegut desconegut. La mirada més directa i sostinguda és la del marit. Recel, sospita i certa angoixa es deuen estar mesclant dins el seu cap amb el dolor per la pèrdua. I el fet contrari seria estrany.

Ens vàrem conèixer un dia semblant a aquest, un d'aquells en que tot sembla haver sortit malament, en que l'únic que desitges és que caigui la nit al teu damunt i que al despertar t'hagis oblidat que ahir també existies. Un dia sense sol, de pluja estàtica, fred fora de temporada y tristesa a l'ambient. I a mi tot allò no feia més que recordar-me que acabava de vendre'm definitivament, de forma vil i que trencava tots aquells principis que tant m'havia cregut anys enrere. Quan després de molt bregar havia aconseguit que em publicuessin per primer cop una novel·la, borratxo d'eufòria i cava, que mai he sofert, vaig prometre davant la foto de Graham Greene que seria un escriptor honest amb mi mateix. Em va durar poc, la promesa. La meua quarta novel·la, El reflex d'Ada, va ser un èxit de ventes i de crítica enorme. I fou seguint els meus valors, doncs l'Ada era un personatge del que m'havia enamorat, del que gaudia tant fent jugar entre escenes i paisatges que es va convertí en part meua i, per això, abans que es publicués, ja n'estava escrivint una segona part mentre tenia retalls al cap d'una tercera. Però aquell dia de pluja estàtica, una setmana després que el segon lliurament es convertís en un major èxit que la seva predecessora, l'editor amb qui dinava va posar davant meu un saborós taló amb més xifres de les que he imaginat mai i em va dir que tot allò seria meu, ara mateix, si acceptava convertir els reflexes d'Ada en cinc, en comptes dels tres previstos. Vaig fer servir arguments força convincents mentre ell movia el paper ple de zeros per la meua cara. Finalment, entre riures i convençut que en el fons m'agradaria fer-ho, vaig acceptar i ell ja tenia preparat el contracte. Reconec que al sortir del restaurant estava molt més que content, però a mesura que recorria voreres y creuava carrers, a cada pas que la pluja m'anava calant, la meua joia es va anar debilitant. Venut, em vaig dir. Ets igual que tots els altres, que tots aquells futurs grans escriptors que es deixen portar i només vomiten bestsellers dels seus dits sobre el teclat.

Va ser a la llibreria a la que vaig a buscar llibres un o dos cops per setmana, on la vaig conèixer. No puc amb els llibres electrònics, necessito passar la pàgina notant l'aspror de les fulles i mullant, de tant en tant, el polze amb saliva. És una llibreria vella, amb un llibreter vell. Els èxits i les novetats en un mostrador poc curat a l'entrada, llibres infantils i de cert èxit als prestatges principals i després s'estén com una petita T invertida, pel pal llarg. Li tinc afecte al venedor, és amable i no té cap problema en criticar els meus llibres, els meus gustos per llibres aliens i és divertit sentir-lo murmurar sobre els que ha vengut: "Houellebeq? Vostè hauria de llegir primer altres coses, senyoreta." O "Ada o l'ardor? No crec que sigui vostè capaç d'acabar-se'l, senyor."

Ella es va presentar directament mentre jo tafanejaba entre els prestatges, M'havia reconegut i no va poder, va dir literalment, resistir les ganes de saber com era la meua veu i com miraven els meus ulls, la veu que potser recitava els meus propis textos en veu alta i els ulls que rellegien un cop i un altre allò que les meves mans havien escrit. Allà dempeus, em va explicar que havia llegit les meves novel·les i finalment, va afegir que estava tenint un dia de gossos i que alguna cosa li deia que, parlant amb mi, allò canviaria. Aquell primer cop només vam xerrar en una cafeteria propera, mentre els seus dos gossos descansaven tranquils lligats en una barana. En acabat, ja gairebé de nit, sabent que ja no la oblidaria mai, per la seva conversa, per la bellesa interior que semblava aixoplugar i per la seva manera de mirar-me, li vaig dir que volia fer-li un petó y me'l va fer ella. Jo acabava d'explicar-li que havia firmat per tal que El reflex d'Ada no fos una trilogia sinó una pentalogia. M'havia venut a l'èxit del segon volum i em sentia traïdor a la meua causa. "No tinc gaire temps", va dir després del petó, i va marxar.

Un capellà dient estupideses i mentides. Un fill ja gran que no plora, però que no li cal per saber que pateix i una filla menor que plora emparada als braços de son pare qui, inevitablement, va girant els ulls cap a mi. Cap al cuidador dels gossos, l'escriptor que potser, deu pensar ell, li ha robat quelcom que li pertany. Però ella no pertanyia a ningú i la ignorància d'ell el torna neci.

No en vaig saber res en tota la setmana, fins que el bon llibreter em va donar un sobre dins el qual hi havia una nota, amb una adreça i una hora per aquella mateixa tarda. Era un apartament, gairebé buit. Em va dir ella que el tenien en venda i havia pensat en fer-lo servir d'amagatall secret, així amb aquesta frase relativament infantil, però tan adulta en aquella ocasió. I va ser curiós com sent pràcticament dos desconeguts que es troben per tenir

sexe, aquella va ser la vegada, a excepció de les següents, que més a prop he estat de fer l'amor. Vam follar amb una barreja de tendresa i passió que jo no coneixia i em queda el record d'una entrega ferotge, d'una capitulació pràcticament absoluta al moment i a l'acte. Després, tombats sobre el matalàs al mig de la sala d'estar, em va dir que la setmana anterior, just abans de presentar-se'm, li havia diagnosticat una malaltia incurable, en estat més que avançat, un tumor cerebral, i els metges calculaven uns dos mesos de vida. Aleshores, de la mateixa manera que feia el meu personatge d'Ada al primer dels seus llibres, s'havia plantejat com volia viure el temps que li quedava. I des que va llegir la meva primera novel·la que em volia conèixer i des que va parlar amb mi que volia que ens fiquéssim al llit. Per què? Li vaig preguntar. L'Ada em fascina, va respondre, m'hi veig reflectida.

El taüt comença a baixar, al meu costat, com si endevinessin que no veuran mai més a la seva propietària, el mastí i el pastor alemany es mouen nerviosos, tirant de les corretges en direcció al forat, sobretot el més jove. Jo no sé tenir cura de gossos i el meu apartament em sembla un lloc pèssim per a dos animals tan grans.

Durant aproximadament dos mesos ens vam veure tots els dimarts per la tarda i tots els divendres pel migdia. Fèiem l'amor, parlàvem de qualsevol cosa menys de la seva malaltia. Vaig saber que la soledat és un estat d'ànim, no per la frase de Benedetti sinó per ella, i vaig descobrir que hi havia més vida en aquell ésser que es moria a marxes forçades, sense voler cap mena de tractament, que en molts dels que estem vius veient la mort des de la distància. L'última tarda, com moltes abans, em va demanar que li llegís el que estava escrivint: el tercer volum d'El reflex d'Ada, que transcorre tot en un dia de gossos, i mentre li llegia va dir que, posats a morir, no coneixia millor lloc que aquí ni millor moment que ara i va demanar-me que no parés de llegir fins al final, que li agradava sentir-me recitar. El seu cap era sobre el meu pit i vaig notar com la seva respiració s'anava tornant més lenta, però no em vaig deturar ni tan sols quan la primera llàgrima em va caure, fins al final malgrat que ja feia uns minuts que no notava el seu alè sobre el meu ventre. Vaig plorar com no recordo haver-ho fet mai abans. Tal com m'havia demanat que fes, si succeïa això algun cop, vaig recollir tot allò necessari perquè ningú sàpigues que jo havia estat allí, i vaig marxar. Sabran on buscar-me, m'havia assegurat ella dies enrere. I així va ser.

Finalitzada la cerimònia, el marit se m'apropa, mira els gossos i amb tu res adequat pregunta que per què. Què hi tenia jo, amb ella? Ens hem ficat junts al llit? Mantinc la serenitat i li recomano que no deixi que la inseguretats sobre el seu amor enteli el record que en té. I ell torna a mirar els gossos abans d'anar-se'n. A la meva butxaca el mòbil vibra amb insistència. És el meu editor, no em cal mirar-ho per saber-ho, furiós perquè finalment he decidit matar l'Ada al final del tercer llibre, una mort com ella volia, a les meves mans. Els gossos callen, la pluja s'atura.